

Weten waar Abraham de mosterd haalt

Preek over Genesis 14:13-24

Te lezen: Genesis 14:13-24 en Hebrëeën 7:1-4

Vanmorgen de tweede dienst in de serie over de aartsvaders. Net als twee weken geleden gaat het vandaag over gebeurtenissen uit het leven van Abraham. Hopelijk ontdekt u ook vandaag iets van uzelf in Abraham.

Iets van onszelf in Abraham herkennen....

Vader Abraham doet ons altijd nog wat. Alleen al het feit dat die jarenlang zo populaire zanger met zijn lange baard zich 'Vader Abraham' noemt! Met die oude Abraham kom je nog hoog op onze hitlijsten! Wanneer je als man tegenwoordig 50 jaar wordt moet je er aan geloven. Je hebt 'Abraham gezien' en dat zal je weten ook! Wanneer iemand een bepaalde taak moet uitvoeren en dat vreselijk onhandig doet en blijkt geeft er geen kaas van gegeten te hebben, zeggen we: 'Jan weet niet waar Abraham de mosterd haalt'.

Vader Abraham – en nu heb ik het over de echte - doet ons altijd nog wat. Hij roept herkenning op. Vader Abraham... in de bijbel wordt Abraham 'de vader van alle gelovigen' genoemd. Aartsvader Abraham: als gelovigen hebben we allemaal een aardje naar dit vaartje. De appel valt niet ver van de boom. In ons geloof lijken we veel op vader Abraham. Deze prediking heb ik als titel meegegeven: 'Weten waar Abraham de mosterd haalt'.

Abraham was een mens die in het leven hoge verwachtingen had. Een paar weken geleden, in de adventstijd met zijn kaarsen en kleine lichtjes, zongen we nog dat zondagschoolliedje dat eindigt met: '...gij in uw klein hoekje en ik het mijn'. Abraham was als gelovige niet een brandend kaarsje voor een klein hoekje. Bij Abraham ging alles in het groot.' Big is beautiful'. Maar toch is Abraham niet de stamvader van alle Amerikanen. Amerikanen houden van 'groot'. En ze zorgen er zelf wel voor dat ze alles in het groot kunnen doen. Gelovige Amerikaan: 'Blessing of the Lord!' Abraham is niet de stamvader van de Amerikanen. Hij is de stamvader van Israël. En de vader van alle gelovigen. Als zodanig leefde Abraham met grote verwachtingen voor de toekomst. Daar had God zelf voor gezorgd. Die verwachting had God zelf bij Abraham gewekt door de verkiezing van Abraham, door de roeping waarmee Hij Abraham had geroepen, door de beloften die God aan Abraham had gedaan.

'Gij in uw klein hoekje en ik in het mijn'. Dat was niets voor Abraham. Daartoe was hij niet uitverkoren en geroepen. Had God hem niet beloofd: 'Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen en uw naam groot maken?' '....Gij in uw klein hoekje en ik in het mijn?' Abraham was niet geroepen voor het kleine-hoekjes-werk. God had gezegd: 'met u zullen alle geslachten van de hele aardbodem gezegend worden.' Geen klein kaarsje voor een klein hoekje. Maar zoals we lezen in de profetie van Jesaja: 'Ik stel u tot een licht voor de volkeren'.

Abraham rekende in het leven op heel wat. Dat kwam niet omdat hij aan grootheidswaanzin leed. Of omdat hij zichzelf zo nodig moest bewijzen tegenover de bureu. God had hem tot grote dingen geroepen. God had hem grote dingen beloofd.

Mensen die leven met hoge verwachtingen en groet aspiraties hebben, trekken aandacht. Ze worden kritisch bekeken: 'Wat bakken ze er van? 'Hoe krijgen ze het voor elkaar?' Daarom worden we als christenen zo kritisch bekeken. Als we preken en zingen grossieren we in grote dingen: liefde, vergeving, gemeenschap, nieuwe hemel en nieuwe aarde, gerechtigheid en vrede. En de mensen zeggen: Laten we eens kijken waar ze het allemaal halen!

Weten waar Abraham de mosterd haalt. Wist Abraham het zelf? In Genesis 14 komen we Abraham tegen op een kruispunt in zijn leven. Hij leefde van en met grote woorden. Het had lang geduurd maar het ging er nu eindelijk op lijken. Daar komt Abraham aan. Aan het hoofd van een grote karavaan. Meer dan driehonderd soldaten niet alleen van hemzelf, ook soldaten van drie Amoritische bondgenoten. Het ging goed met Abraham! Hij werd door andere volkeren als leider erkend. Zo trekt een lange karavaan achter Abraham aan. Een hele stoet krijgsgevangenen, afkomstig uit Sodom en Gomorra. En daar loopt ook Lot, de neef van Abraham, die in Sodom woonde.

Om Lot was het allemaal begonnen. De koning van Sodom, waar Lot woonde, was in opstand gekomen tegen de koning Kedorlaomer. Die Kedorlaomer (Gen 14:1, 5, 8) stond aan het hoofd van een coalitie van vier koninkrijken die alle gelegen waren in het Noorden, in de buurt van Ur der Chaldeeën en Babylonië, de streek waar God Abraham eens uit weggeroepen had. Toen de koning van Sodom in opstand was gekomen liet Kedorlaomer dat niet over zijn kant gaan. Hij ondernam een strafexpeditie. Hij versloeg de koning van Sodom, plunderde zijn steden en nam alle belangrijke inwoners, waaronder Lot, en hun bezit als oorlogsbuit mee, terug naar het Noorden. Daar ging Lot, als krijgsgevangene terug naar de streek die hij ooit verlaten had toen hij meeding met zijn oom Abraham, die uit Ur weggeroepene, om te gaan naar een land dat God hem wijzen zou. De klok wordt teruggedraaid. Lot gaat terug. Een stuk roeping wordt ongedaan gemaakt. Toen Abraham dit ter ore kwam, mobiliseerde hij ogenblikkelijk een leger van driehonderdachtien soldaten en joeg Kedorlaomer na. Hij versloeg die vorst. Hij bevrijdde Lot. Hij nam alle door Kedorlaomer uit Sodom geroofde buit over en trok terug naar het zuiden.

Zo komen we Abraham tegen op dat kruispunt van zijn leven. Daar komt hij aan. Een succesvol militair leider. Bevrijder van zijn neef Lot. En na de gewonnen slag een rijke man. Het ging er eindelijk warempel op lijken! Abraham begon groot te worden! En op dat kruispunt aangekomen, komen er nog twee figuren aan. De koning van Sodom. En ene Melchizedek. Zo troffen ze elkaar op dat kruispunt: de geslaagde Abraham die eindelijk een groot man begon te worden. De berooide koning van Sodom, die van Abraham wat probeert terug te krijgen van alles wat hij verloor aan Kedorlaomer. En die raadselachtige Melchizedek.

Op dat kruispunt worden Abraham twee dingen aangeboden. De koning van Sodom zegt: 'Abraham, alles wat je nu bij je hebt is afkomstig uit Sodom, waar ik koning ben. Alles en iedereen is eigenlijk van mij. Maar goed: 'ik heb een oorlog verloren van Kedorlaomer. En jij hebt Kedorlaomer verslagen. Ik doe je het volgende redelijke

voorstel: ‘De mensen uit jouw buit die van mij zijn, geef je aan mij terug. En alle spullen, alle bezittingen uit de buit mag jij houden. Is dat geen mooi voorstel?’

Op dat kruispunt in zijn leven doet niet alleen de koning van Sodom Abraham een aanbod. Ook die andere figuur, die Melchizedek, biedt Abraham wat aan. We lezen in vers 18: ‘En Melchizedek, de koning van Salem, bracht brood en wijn.’ Dat was kiezen: Een kolonne van een paar honderd meter vol oorlogsbuit of brood en wijn. Melchizedek is een raadselachtige figuur. Er wordt van hem gezegd dat hij koning van Salem was. En Salem moet ongetwijfeld gelijk gesteld worden aan Jeruzalem. Je hoort het er in klinken: Salem/Jeruzalem. Van Melchizedek wordt ook gezegd dat hij ‘priester was van God, de Allerhoogste.’ Je knippert even met je ogen. Laten we nu altijd gedacht hebben dat op dat moment alleen Abraham en Sara deze God kenden. Overall werden afgoden gediend, alleen aan Abraham had de levende God zich bekendgemaakt toen Hij hem riep om Ur der Chaldeeën te verlaten. En nu is er in Salem, Jeruzalem, ineens een koning die ook priester is en God dient. En dat die Melchizedek een priester van de echte God is, blijkt ook hier uit dat Abraham Melchizedek een tiende van zijn bezit geeft. En dat weten we in het Oude Testament: een Israëliet geeft een tiende van zijn bezit voor het instant houden van het priesterschap dat de levende God dient.

Melchizedek is een raadselachtige figuur. Hij doemt ineens op uit het niets. Zo’n man als Melchizedek kon er eigenlijk nog helemaal niet wezen. Een priester in Jeruzalem die God dient. Dat zou nog eeuwen duren. Pas toen David koning te Jeruzalem was geworden, zou de ark, het middelpunt van de tempeldienst, Jeruzalem binnengebracht worden. Pas Salomo zou in Jeruzalem de tempel bouwen waar priesters God dienden. Melchizedek doemt op uit de mist der tijden. Zoiets gebeurt in de bijbel wel vaker. Op de berg der verheerlijking krijgt Jezus ineens gezelschap van Mozes en Elia, mannen uit een ver verleden. Abraham krijgt gezelschap van iemand uit een verre toekomst. Melchizedek is de voorafschaduw van de latere koning David, koning te Jeruzalem. En van de priesters die God in de tempel te Jeruzalem zullen dienen. Bovenal is Melchizedek de voorafschaduw van Christus, die de ware koning der Joden en die de ware priester is, de priester die zichzelf zal offeren voor de verzoening van zijn volk. Zó legt ook de Hebrëebrief de verschijning van Melchizedek aan Abraham uit.

Op een beslissend kruispunt in zijn leven moest Abraham kiezen. Abraham leefde van grote woorden. Hij had een grote toekomst. God had het zelf gezegd. Daar staat de koning van Salem en zegt: ‘Alsjeblieft, de buit die je veroverd hebt mag je houden.’ Daar staat de priester-koning van Salem, van Jeruzalem, en zegt: ‘alsjeblieft: brood en wijn!’. Abraham moest kiezen. In vers 22 lezen we dat Abraham tegen de koning van Salem zegt: ‘zelfs geen draad of schoenriem, ja niets van het uwe zal ik nemen, opdat gij niet kunt zeggen: “Ik heb Abraham rijk gemaakt”’. Abraham kiest voor het brood en de wijn van Melchizedek, de voorafschaduw van Jezus Christus. Zó zullen Gods beloften aan hem vervuld worden. Zó zal hij groot worden: door brood en wijn.

Het is jammer dat het niet volgende week zondag is. Dan hadden we meteen het avondmaal gevierd. Maar, als u er nu wat aan hebt gehad, neem deze preek volgende week mee naar het avondmaal.

Wie gelooft leeft met grote woorden van God. Woorden die alsmaar geen werkelijkheid lijken te worden. En dan staat er ineens de koning van Sodom: als je met mij een deal sluit, gaat het er op lijken! Tot op de dag van vandaag is dat voor Israël een verleiding. Om de zekerheid van eigen bestaan te zoeken in wat andere volkeren bieden. In de tijd van de bijbel sloten koningen bondgenootschappen met Egypte en Syrië. Vandaag neemt men wat Amerika biedt. Ook voor de christelijke kerk is dat een verleiding waarvoor zij in de 4^e eeuw al bezweek. Ze aanvaardde wat de keizer bood. Het christendom werd staatsgodsdienst.

Leven met groet woorden van God. Leven in de gespannen verwachting dat die woorden werkelijkheid zullen worden. Het aanbod van de koning van Sodom afslaan. Maar wat is het alternatief?

Het alternatief verrijst in de persoon van Melchizedek die brood en wijn biedt. In wie de gestalte Jezus Christus oplicht, die ook brood en wijn biedt, zijn eigen lichaam en zijn eigen bloed. Brood en wijn.

Brood en wijn, zeker in de handen van Jezus, zijn geen tekenen van macht. Het zijn tekenen van klein en machteloos sterven. Maar leven met groet woorden van God is kiezen voor wat Melchizedek biedt: brood en wijn. Langs deze weg worden Gods grote woorden vervuld.

